

میدون و سوفیا

آفتابه در فرهنگ

پوریا عالمی

● سلام سوفیا! کجای کاری دختر؟ الکی حرص چی را می‌خوری؟ فرهنگ شونصدهزارساله را می‌خواهی چه‌کار؟ الکی هی غر می‌زنی چرا کار خوب تولید نمی‌شود؟ چرا کارها آبکی شده؟ چرا سیاست‌گذاران شلنگ را گرفتند توی آثار هنری و چرا آفتابه را هنرمندان گرفتند به خودشان؟ بله سوفیا! این موسیقی دوزار که توی صداسویما هی تبلیغ و ترویج می‌کند چیست؟ اینکه خواننده‌ها برای اینکه بروند توی تلویزیون، باید یک کار مبتذل و سطحی حتما آماده کنند که تلویزیون خوشش بیاید... آه سوفیا! باور کن دست‌هایی توی کار است که فرهنگ ما تبدیل به خیارشور صادراتی بشود، بیلوردهای تبلیغ کنسرت‌ها را ندیدی؟ یکی از یکی خالتو‌تر... سینما را ندیدی؟ یکی از یکی روحضی‌تر... آه سوفیا! آخ سوفیا! بعد امثال ما فقط سیاه‌نمایی می‌کنند که اجازه نمی‌دهند هنرمندان و مؤلفان کار کنند. ما دروغ می‌گوییم! پس این همه خالتو، آیا هنر ندارند؟ حالا شاید بی‌رسی اصلا چرا دارم این حرف‌ها را می‌زنم؟ بین عشقم! دیروز حسام‌الدین سراج که هیچ ادا و ادعای هنر معترض هم ندارد و هیچ‌وقت اهل انتقاد و عمل سیاسی تابلودار هم نیست، گفت: «مجوز آلبوم «چشم بی‌خواب» دو سال طول کشید تا صادر شد!». فکر کن! داریم درباره سراج حرف می‌زنیم! نه شجران، نه هیچ‌کس! باباجان این حسام‌الدین سراج را حواستان هست کیست؟ این همه آلبوم دوزاری و شعرهای سطحی مجوز می‌گیرند و سراج با شعر حافظ مجوز نمی‌گیرد! چرا؟ واقعا چرا؟ همین است دیگر! دست‌هایی توی کار است تا جای حافظ و... با آفتابه شعر سطحی را بریزد توی جامعه و خلاص!

دیگران

● **فرارو:** اسماء اسد، همسر رئیس‌جمهوری سوریه، با گروهی از دانش‌آموزان نمونه و خانواده‌هایشان دیدار کرد. این دانش‌آموزان در رشته‌های خود در دوره متوسطه موفق به کسب رتبه اول شده‌اند. اسماء اسد از یک سال پیش به بیماری سرطان مبتلا شده است و دوران شیمی‌درمانی را پشت‌سر می‌گذارد.

شرق روزنامه

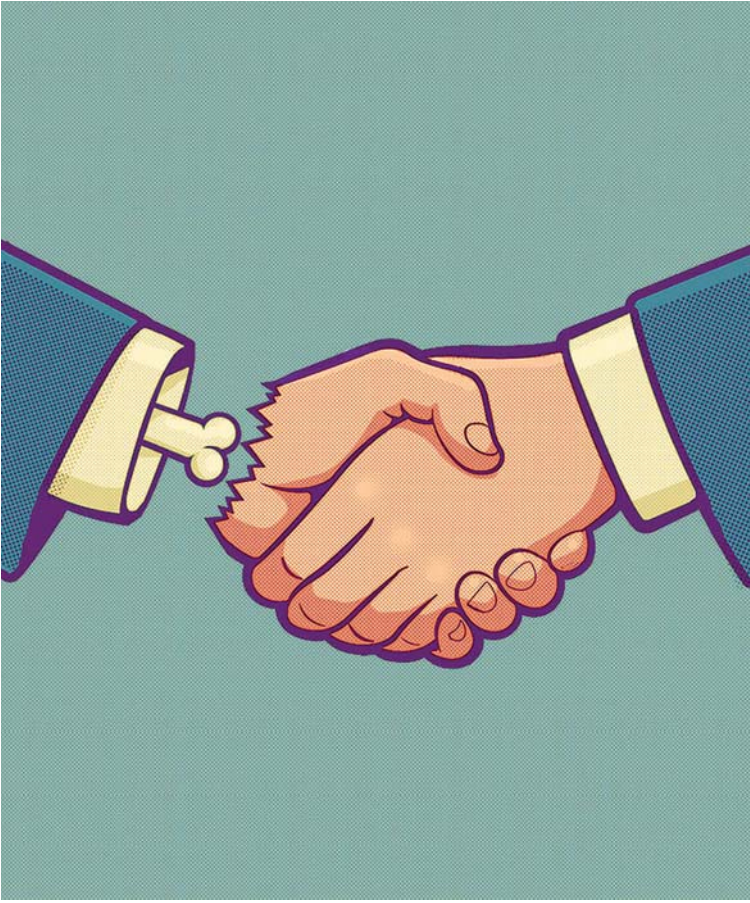
www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۱ مرداد ۱۳۹۸ • ۲۰ ذی‌القعدة ۱۴۴۰ • ۲۳ جولای ۲۰۱۹ • سال شانزدهم • شماره ۳۴۸۲ • ۱۶ صفحه • اذان ظهر تهران ۱۳:۱۱ • اذان مغرب ۲۰:۳۶ • اذان صبح فردا ۴:۲۶ • طلوع آفتاب ۶:۰۶

روزنامه‌فرو

کارتون خواب

رنالد بلومستیجن

گاهی از ما درباره پیشرفت‌های زنان در چهار دهه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی پرسیده می‌شود، می‌خواهم فهرست‌وار به این پیشرفت‌ها اشاره‌ای کنم.

- آگاهی‌های گسترده فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و حقوقی که از نظر من بزرگ‌ترین پیشرفت جامعه زنان ایران در این چند دهه است.
- حضور سیاسی آگاهانه و هوشمندانه زنان به عنوان نیمی از جمعیت ایران، در راهپیمایی‌ها و حرکت‌های منجر به پیروزی انقلاب.
- حضور فعال زنان در پشت جبهه‌ها و عرصه‌های پشتیبانی رزمندگان، و نقش بی‌بدیل آنان در پیروزی.
- پیشی‌گرفتن از مردان در بسیاری از رشته‌های تخصصی دانشگاهی، در بیش از دو دهه اخیر.
- موفقیات‌های علمی، پژوهشی، ادبی، هنری و ورزشی زنان در سطح ملی و بین‌المللی و درخشش آنان در المپیاد‌های مختلف.
- شکل‌گیری ده‌ها نهاد فعال غیردولتی زنان، چه در حوزه مسائل خاص زنان و چه در حوزه‌های مورد علاقه و دغدغه آنان، مانند ان‌جی‌اوه‌ای محیط‌زیستی، کارآفرینی و فعالیت‌های خیرخواهانه و... و نیز تشکیل‌های متعدد سیاسی، اعم از احزاب و جمعیت‌ها.
- موفقیات احزاب، گروه‌ها و جمعیت‌های سیاسی زنان برای نهاده‌ینه‌کردن سهمیه ۳۰ درصدی زنان در لیست‌های انتخاباتی اصلاح‌طلبان و لابی‌های گسترده جمعیت زنان مسلمان نواندیش، مجمع زنان اصلاح‌طلب و دیگر تشکل‌های فعال زنان در چند انتخابات اخیر که حاصل آن، ورود بیشترین تعداد زنان به مجلس، در مقایسه با همه مجلس‌های پس از پیروزی انقلاب، باوجود گسترده‌ترین ردصلاحیت‌ها از زنان فعال سیاسی بود.
- در انتخابات اخیر شوراهای اسلامی شهر و روستا، شاهد رأی آوری ۳۰ درصدی زنان اصلاح‌طلب در بسیاری از شهرهای بزرگ و کوچک بودیم؛ ضمن اینکه در بسیاری از مناطق، زنان ریاست شوراها را در دست گرفتند.

محمد درویش

«نجات دره پسر–Bistri Valley»، نام پویشی محیط‌زیستی است که در لبنان راه افتاده و هدفش مخالفت با ساخت سدی است که بودجه آن از طریق وام بانک جهانی تأمین می‌شود. مخالفان این سد به‌تازگی در سخنرانی معاون بانک جهانی در دانشگاه آمریکایی بیروت اخلال ایجاد کردند. یکی از فعالان خطاب به معاون بانک گفت: «شما به نزد ما می‌آیید، کمک‌های مالی در اختیار می‌گذارید و از ساخت سد برای مردم لبنان می‌گویید، اما مخالفت‌های مردمی زیادی علیه این سد وجود دارد. این شما هستید که گوش‌های خود را بسته‌اید و نمی‌خواهید حرف مردم را بشنوید. همه بررسی‌ها و ارزیابی‌های شما با بررسی‌ها و ارزیابی‌های دیگری رد شده‌اند. اما شما توجهی به حرف دیگران ندارید. این تصمیم شماست که می‌خواهید پروژه شخصی خود را به اجرا بگذارید. ما با برنامه شما مخالفیم». رولاند ناسور، مدیر و از پایه‌گذاران پویش «نجات دره پسر»، می‌گوید: هدف از این حرکت به‌چالش‌کشیدن توصیه بیمارگونه بانک جهانی و سیاست‌های ویرانگر آب در لبنان است. به گفته ناسور، ساخت سد هنوز آغاز نشده است، اما در طول چند ماه آینده به جریان خواهد افتاد. او ادامه می‌دهد: «بخش بزرگی از زمین‌های این منطقه مصادره شده و پیمان‌کاران خود را برای آغاز به‌کار در محدوده‌ای به موازات قناری‌های باستان‌شناسی آماده می‌کنند.» این سد محیط زیست، سلامتی عمومی، بخش‌های

دعوت نویسنده‌ها به ارتش

فرانسه برای پیش‌بینی تهدیدات آینده تیم علمی–تخیلی را به کار دعوت می‌کند. به گزارش بی‌بی‌سی، ارتش فرانسه «تیم سرخ» متشکل از نویسندگان علمی–تخیلی تشکیل داده است تا بتوانند تهدیدات احتمالی آینده را تصور کنند. بنا بر آخرین گزارش آژانس نوآوری دفاع، نویسندگان داستان‌های علمی–تخیلی «سناریوهایی از تخریب و نابودی» به ذهن‌شان می‌رسد که هرگز به فکر برنامه‌ریزان استراتژیک ارتش نمی‌رسد. در این گزارش آمده است فعالیت این گروه فوق‌سری و در جنگ بر ضد «عناصر مخرب» بسیار مهم است.

این اقدام فرانسه به منظور نوآوری‌هایی در عرصه دفاعی است. یکی از این نوآوران به‌تازگی در پاریس، با فلا‌ی‌بورده مجهز به موتور جت خود در رژه ارتش، در روز ملی فرانسه (روز باستیل) بر فراز

فاطمه راکعی

● در دولت نیز باوجود حکایت «می‌خواستم، نشد» آقای رئیس‌جمهور، برای کابینه، با تلاش‌های معاونت‌های امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری و مطالبه‌گری جامعه زنان، در مدیریت‌های ارشد و میانی، شاهد حضور بیش از پیش زنان هستیم. اخیرا نیز انتصاب زنان به پست‌های معاونان استاندارها و به عنوان فرمانداران، خبرهای خوشایندی است که به گوش می‌رسد.

- اتفاق مهم دیگر در حوزه سیاست‌ورزی زنان، ائتلاف اخیر چهار حزب سیاسی بزرگ زنان اصلاح‌طلب ایران (صدف) است که به خواست خدا، به صورت جبهه‌ای، بسیاری از اتفاقات مهم را در این حوزه با اتکا به خرد جمعی زنان فرهیخته کشور رقم خواهد زد.
- حضور پررنگ زنان در مدیریت شهری و شهرداری‌های کشور، اتفاق دیگری است که باوجود همه مشکلات شهرداری‌ها، در حال شکل‌گیری است؛ کما اینکه ضمن اعمال نگرش جنسیتی در قانون سوم توسعه شهرداری تهران، حضور ۲۰ درصدی زنان در سمت‌های مدیریتی، مصوب شد و در نخستین گردهم‌آیی زنان مشاور شهرداران کلان‌شهرهای کشور، بر این حضور ۳۰ درصدی در شهرداری‌های سراسر کشور تأکید شد که امید است با حمایت شهرداران، این مهم تحقق یابد.

- حضور جدی زنان در عرصه تولید ملی، صنعت و ورود پرشتاب آنان به چرخه اقتصاد، از دیگر زمینه‌های پیشرفت زنان است که نمی‌توان از آن به‌سادگی گذشت.
- گرچه در رویکرد عمومی توسعه، هنوز اختلافات فاحشی را از نظر نرخ رشد در زمینه‌های مختلف، بین زنان ایران و بسیاری از کشورهای دیگر شاهدیم، اما واقعیت انکارناپذیر، شتاب فزاینده رشدی است که در حرکت زنان ایران به‌سوی توسعه پایدار مشهود است. احکام دین مبین اسلام در آیات قرآن کریم و نیز اصول قانون اساسی، به کرامت زنان و حقوق انسانی و اجتماعی آنها توجه ویژه دارد. در اندیشه امام خمینی(ره)، مبتنی بر اجتهاد نوین، فقه پویا و سیره نبی اکرم(ص)، زنان مریبان جامعه و در انسان‌سازی، قابل مقایسه با قرآن‌اند. در این دیدگاه، دامن زنان پایگاه عروج مردان است؛ زنان ریحانه‌اند و تکریم آنان کار انسان‌های مکرم است. در این دیدگاه، دستان زنان رشدیافته و متکامل، بوسه‌گاه پیامبران خداست

نگاه سبز

نهضت مخالفت با سدسازی به لبنان رسید!

تاریخی، میراث فرهنگی و کشاورزی را تهدید می‌کند. علاوه بر آن، این سد مردم محلی را که از طریق زمین‌های حاصلخیز این دره امرار معاش می‌کنند، به فقر دچار می‌کند و موجب کوچ اجباری آنها می‌شود. قطع ارتباط مردم منطقه به‌دنبال ایجاد یک دریاچه مصنوعی بین آنها از دیگر معضلات است.

گذشته از این، وامی که از جانب بانک جهانی دریافت می‌شود، به بدهی عمومی دولت لبنان افزوده خواهد شد. بنا بر گفته صندوق بین‌المللی پول، لبنان یکی از بالاترین بدهی‌های ناخالص دولت به نسبت تولید ناخالص داخلی را در جهان دارد.

گروه کنشگران همچنین استدلال می‌کنند این سد

مورد تهدید سیانوباکتری‌ها قرار خواهد گرفت که در

حال حاضر دریاچه قرعون در دره بقاع/ شرق لبنان را

مبتلا کرده است. با مخلوط‌شدن آب از دره پسر و

آب از سد قرعون که قرار است به بیروت و حومه آن

فرستاده شود، آب آلوده خواهد شد و استفاده از آن به

خطر خواهد افتاد.

روز یکم آوریل گذشته، پویش نامبرده ترانه‌ای با

ملودی ترانه بلا چاو–Bella Ciao– انتشار داد که بسیاری

از مردم در مخالفت با سد بسری آن را خواندند. کودکی

در آغاز این ترانه می‌خواند: «ما طبیعت را می‌خواهیم،

ما حاضر به فروش آن نیستیم، ما گل‌ها را می‌خواهیم،

ما پرندگان را می‌خواهیم، ما باغ‌ها و کشتزارها را

می‌خواهیم».

رولاند ریاجی، یک پژوهشگر از دانشگاه آمریکایی

بیروت در زمینه مدیریت منابع طبیعی، اقتصاد غذا،

سیاست‌های آب، عدالت اجتماعی و اکولوژیکی، در

مصاحبه‌ای می‌گوید سد را حتی نمی‌توان آب‌گیری کرد،

زیرا صخره‌های منطقه دارای خلل و فرج فراوان‌اند.

و بر همین مبنا، تکریم و احترام حیثیت زنان، جزء فرهنگ غنی اسلامی و عرفی جامعه ایرانی است. در این دیدگاه، زنان و مردان در سایه عدالت جنسیتی، بی‌هیچ تبعیضی در عرصه‌های مختلف اجتماعی حضور دارند و در حد توان و استعداد و تخصص خود در فرایند توسعه کشور، مشارکت و ایفای نقش می‌کنند. در مقابل این دیدگاه، اما نگاه دیگری وجود دارد که معتقد به مشارکت اجتماعی زنان نیست؛

دغدغه عدالت جنسیتی را ندارد و برای خانه‌نشینی زنان تلاش می‌کند و تلاش‌های ۴۰ ساله گروه‌ها و تشکل‌های اجتماعی، سیاسی و فعالان حقوق زنان، مبنی‌بر ارتقای جایگاه زنان در ابعاد مختلف را به دیده شک و تردید می‌نگرد و به آن بر چسب سیاسی می‌زند؛ در این میان، متأسفانه از یک طرف، سوءاستفاده از شرایط سخت نیاز مالی زنان توسط صاحبان قدرت اقتصادی، با تکیه بر ظواهر خاص آنان در جذب مشتری و سودآوری، کرامت و حقوق زن را نشانه می‌رود و از سوی دیگر، سیاست سوءاستفاده از زنان را هدف قرار داده است. در چنین شرایطی، هرچند موضوع ورود زنان به اسنادیوم‌های ورزشی و رفع ممنوعیت از دوچرخه‌سواری زنان، مورد مطالبه بسیاری از زنان است که باید جدی گرفته شود، اما حقوق شهروندی، حقوق مدنی و اساسی و لزوم توجه اکید به کرامت انسانی و حیثیتی زنان، قطعا در اولویت مطالبات و تلاش‌های مستمر فعالان حوزه زنان قرار دارد. در پایان سخن، این مسئله را باید جدی گرفت

که بنا به گزارش‌های مؤسسه Economic Forum، به عنوان تأییدکننده گزارش‌های توسعه انسانی سازمان ملل متحد، وضعیت زنان ایران در مقایسه با سایر کشورها، نه تنها بهبود نیافته، بلکه باوجود بهبود جزئی در سال ۲۰۰۶، در ۲۰۱۳ از رتبه ۱۰۸ به ۱۳۰ تنزل یافته است. رفع این وضعیت نگران‌کننده در حوزه زنان در بعد جهانی، قبل از هر چیز، نیازمند آگاهی، خودباوری، اعتمادبه‌نفس و مطالبه‌گری زنان است. در این صورت، با توانمندسازی زنان و رفع هر گونه تبعیض جنسیتی، سیاست‌گذاری براساس عدالت جنسیتی در تمامی ابعاد، مطابق ماده ۱۰۱ قانون برنامه ششم توسعه، میسر خواهد بود و زنان سهم و نقش خود را به عنوان نیمی از جمعیت فعال و پویای ایران در روند توسعه پایدار به‌درستی ایفا خواهند کرد.

او اضافه می‌کند بانک جهانی تاکنون در سدهایی سرمایه‌گذاری کرده است که با شکست برخورد کرده‌اند. زمین‌ناسانان عقیده دارند این پروژه منطقه را بی‌ثبات می‌کند و احتمالا موجب زلزله می‌شود. توضیحی که در این زمینه در سطحی گسترده تأیید شده، آن است که فشار شدید آب در شکاف‌ها و ترک‌های بسیار ظریف و کوچک در زمین زیر و نزدیک به مخزن سد، باعث زمین‌لرزه خواهد شد. ریاجی در پاسخ به این پرسش که چرا دولت بر این پروژه اصرار دارد، می‌گوید سدها برای طبقه حاکم در لبنان پرمفعت هستند و در مقایسه با کسانی مانند موسولینی یا ژنرال فرانکو، نمادی برای قدرت آنها به شمار می‌آیند.

در ۲۴ مارس گذشته، یک راهپیمایی در اعتراض به سد بسری با برخورد خودروهای نظامی نیروهای امنیتی داخلی لبنان روبه‌رو شد. ناسور می‌گوید استفاده از نیروهای مسلح برای دفاع از پروژه نبود، بلکه بیشتر برای پشتیبانی از منافع سیاست‌مداران پشت این سد بود. شواهد از اختلاس و فساد مالی و درگیری‌های منافع به مقامات مسئول اراده شده‌اند، اما تاکنون اقدامی درباره آن نشده است.

خواننده عزیز روزنامه «شرق»!

ایک جنبش مبارزه با سدسازی نه فقط در کشورهای پیشرفته‌ای همچون آمریکا، اتحادیه اروپا و کره‌جنوبی در حال گسترش است، بلکه در آمریکای لاتین و خاورمیانه هم هر روز بر منتقدان غلبه تفکر سازه‌ای در مدیریت آب افزوده می‌شود. تامل‌برانگیزتر آنکه آنچه ایک در لبنان در حال وقوع است، بسیار به سد تنگ سرخ در شیراز شباهت دارد. خبر خوب آنکه امروز کمتر کسی برای سدسازها کف می‌زند و به‌سرعت آگاهی‌های عمومی از ضررهای احداث سد در حال گسترش است.

دور دنیا

از فلوریدا به ماه فرستاده می‌شوند که بسیار شبیه مأموریت واقعی سفر به ماه است که ۱۰۴ سال پس از آن اتفاق افتاد. تماش‌های تصویری: اولین نمونه‌های تماس تصویری در فیلم متروپولیس در سال ۱۹۲۷، نشان داده شد. بمب اتم: هربرت جورج ولز در سال ۱۹۱۴ در رمان «رهای جهان»، بمب اتم را پیش‌بینی کرده بود؛ بمب‌هایی که اثر انفجار آنها «ادی» بود و بر مبنای دانش اتمی که پس از آن دوران پدید آمد، توصیف شده بودند. یا اودیس‌های فضایی استلتی کوبریک و آرتور سی‌کلارک که پیش‌بینی‌هایی برای سفر در کیهان بود. یا سؤال‌هایی که اکنون مطرح است؛ مانند علاقه انسان‌ها به روایت یا هوش مصنوعی و جس ششم که سبب می‌شوند انسان در برابر ناشناخته‌ها قرار گیرد، پیش از رخ‌دادن در واقعیت، ایده‌هایش به صورت تخیلی شکل گرفته است.